

Міжнародні зв'язки

Наприкінці квітня 2010 р. у Верховному Суді України відбулася зустріч з делегацією Конституційного Суду Російської Федерації на чолі з Головою цього Суду Валерієм Зорькіним. Російські колеги перебували в Україні на запрошення Конституційного Суду України.

Василь Онопенко подякував членам делегації за бажання зустрітися з керівництвом Верховного Суду України й почути з перших уст про проблеми, які доводиться вирішувати суддям України, та зауважив, що Україна, як і Росія, за влучним висловом Голови Конституційного Суду Російської Федерації, перебуває «на шляху до права».

Наслідки специфічного ставлення до суду, зокрема й до Конституційного, свого часу відчула Росія, а в 2007—2008 рр. — Конституційний Суд України, тепер таке ставлення значною мірою відчують загальні суди та Верховний Суд України.

Василь Онопенко також зазначив, що сьогодні, коли в Україні здійснюється чергова спроба проведення судової реформи, судді України поки що не бачать чіткої й зрозумілої логіки цієї реформи, незрозумілим є її вектор. Чомусь творці реформи вирішили розпочати її зверху, намагаючись довести, що весь корінь зла у вітчизняному правосудді криється

у Верховному Суді України. У цьому контексті, поінформував Василь Онопенко російських колег, пропонується нова система судів, за якою має бути створено два вищих суди — кримінальний і цивільний, а повноваження Верховного Суду суттєво обмежено, що призведе фактично до ліквідації його як судового органу.

На переконання Голови Верховного Суду України, найважливішою, по суті — ключовою, складовою судової реформи є удосконалення процесуального законодавства, а здійснення реформ без внесення змін до Конституції неможливе.

У рамках такої конституційної реформи обов'язково має бути враховано й досвід конституційного судочинства в Росії, наголосив Василь Онопенко, адже безперечною прогресивністю Конституції Російської Федерації є те, що громадяни наділені правом звернення до Конституційного Суду для перевірки конституційності закону, застосованого в конкретній судовій справі.

На думку Голови Верховного Суду України, варто запозичити і конституційне визначення Верховного Суду, який, відповідно до Конституції Російської Федерації, є вищим судовим органом з цивільних, кримінальних, адміністративних та інших справ, підсудних судам загальної юрисдикції, здійснює у передбачених законом процесуальних нормах судовий нагляд за їх діяльністю і дає роз'яснення з питань судової практики.

У свою чергу Голова Конституційного Суду Російської Федерації зауважив, що і в Росії були пропозиції позбавити Верховний Суд повноважень судового нагляду. Однак право вищого судового органу країни здійснювати цю важливу функцію вдалося відстояти. Без подібних повноважень, переконані російські колеги, забезпечувати єдність судової практики, а значить справедливий захист прав і законних інтересів громадян у суді, неможливо.

Таке визначення статусу вищого судового органу, наголосив Василь Онопенко, дає чітку й однозначну відповідь про місце та роль Верховного Суду в судовій системі, унеможлиблює проведення ревізії його повноважень, зокрема й через процесуальне законодавство.

У зустрічі також взяли участь Голова Конституційного Суду України Андрій Стрижак, Перший заступник Голови Верховного Суду України Петро Пилипчук, представники Посольства Російської Федерації в Україні.

6 травня Голова Верховного Суду України Василь Онопенко провів робочу зустріч з Надзвичайним і Повноважним Послом Сполучених Штатів Америки в Україні Джоном Ф. Тефтом.

Передусім Голова Верховного Суду України подякував пану Послу за активну участь в міжнародному саміті «Суди та суспільство», який відбувся наприкінці квітня цього року за сприяння проекту Агентства США з міжнародного розвитку (далі — USAID) «Україна: верховенство права». На думку Василя Онопенка, саміт було проведено дуже вчасно, адже саме зараз, зі зміною політичної влади у країні, проведення судово-правової реформи в Україні набуло надзвичайної актуальності.

На прохання Надзвичайного і Повноважного Посла Сполучених Штатів Америки в Україні Василь Онопенко поінформував його щодо особливостей процедури розгляду справ у судах України.

Пан Джон Ф. Теффт зазначив, що для будь-якої країни дуже важливими є справжня незалежність судів і дотримання законів представниками державної влади. Верховний Суд — основа демократії в державі, — наголосив пан Посол. Він запевнив, що Сполучені Штати готові й надалі підтримувати демократичні перетворення в Україні.

Під час зустрічі сторони також обговорили питання недоторканності суддів в Україні, добору кадрів, шляхи реформування судової системи України.

На зустрічі також були присутні радник Посольства США в Україні з юридичних питань Девід Льюїс, заступник Директора Місії USAID Керрі Монаган і начальник відділу міжнародного співробітництва Верховного Суду України Ліна Губар.